

מישיב נפש

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי
פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

ר' איד, נבראת להיות משפיע!

"ההבדל בתכלית הקיצור בין קדושה לטומאה הוא, שקדושה מסמלת את כוח ההשפעה. כלומר, שכל ביאתו של האדם לעולם היא כדי להשפיע, לפעול למען שמו יתברך שיתגלה בעולם, למען התורה הקדושה, ולהשפיע טובה בעד הכלל והפרט הנמצאים סביבו; טובות של גשמיות וטובות של רוחניות, להעמיד דור ישרים, להמשיך את האמונה הקדושה בעולם, וכיוצא בזה. ומה שנוטל מהש"ת - הכול הוא כדי שיוכל להשפיע. וטומאה היא עניין הרצון והשאיפה לקבל עבור עצמו: תאוות, גאוה וכדומה מן המידות המושחתות, שכל מטרותן היא אך ורק להיטיב עם עצמו, והרי הוא כ"הני כלבין דצוחין: הב, הב".

ודבר זה הוא כלל ויסוד חשוב לכל החיים, הן בין איש לאשתו, הן בין חברים, הן בין אחים וכדומה. שאם רוצים להמשיך שפע וברכה - העצה היחידה היא שכל השאיפה תהיה אך ורק להשפיע, לרצות תמיד לתת יותר מאשר לקבל. ועל ידי כך מעוררים כוח ההשפעה מלעילא.

וכעין זה, כשאדם מופיע במאורע מסוים או באיזו מסיבה של שמחה, ומטרתו לקבל כבוד ושררה - אזי לא רק שאינו מקבל את הנצח, אלא אף יוצא מדוכדך, בהרגשה שלא קיבל את המגיע לו. אולם אם יכנס במטרה לשמח, לתת ולהשפיע - אזי יצא שמח ושבע רצון יותר ממה שנכנס. והוא ביאור מאמר חז"ל: "איזהו מכובד? המכבד את הבריות", שאם הוא תמיד משפיע כבוד לכל אשר סביבו, אזי ע"י איתערותא דלתתא - איתער לעילא, וממשיך עליו השפעה של כבוד מלמעלה...

ומצינו בגמרא אצל טיטוס הרשע: יצאתה בת קול ואמרה לו "בריה קלה יש לי בעולמי, ויתוש שמה". אמאי קרי לה בריה קלה? - דמעלנא אית לה ומפקנא לית לה, כלומר, שהיא מכניסה ואינה מוציאה, ולכאורה צריך להבין: איזה זלזול יש בזה? ובליקוטי הש"ס מהאריז"ל מבואר על פי הסוד, שהיתוש הוא ברייה שאינה משפעת לוולתה, אלא מחזיקה את השפע לעצמה בלבד. והוא בדוגמת המבואר לעיל, שמכיוון שהיא רק נוטלת ואינה נותנת ומשפיעה - מנותקת היא מצד הקדושה, והיינו גריעותה. ועל אחת כמה וכמה האדם, הנברא בצלם אלוהים, צריך להיות דומה לקונו - לתת ולהשפיע יותר ויותר". (לקט אמרים עמ' קל)

אחרי שעה ארוכה של הכנות, והנה עומדות רגליו של ר' זימל בפתחו של אולם. לבוש במיטב מחלצותיו הוא ניצב שם, מסדר בפעם האחרונה את אחיזת השטריימל המפואר על קצה קדקדו. למעמד כזה לא נכנסים כל כך מהר. תחילה יש לעמוד על המשמר: מי כבר נמצא בפנים? מי יבחין במעלת כבודי? מי יקום לקראתי?

כך הוא פוסע כביכול לתומו לתוככי האולם. צעדיו שקולים ונינוחים, אך עיניו הפקוחות אינן חדלות מלשוטט. הנה, סוף־סוף הבחין בו ר' ברוך. הוא ניגש אליו במאור פנים, לוחץ את ידו בחמימות ומאחל לו מזל טוב מכל הלב. עוד רגע, וגם ר' זימל מתקרב אליו בחיוך רחב. אחריו בא ר' שלומיה, המרעיף עליו דברי שבח וברכות לרוב.

באולם היו
אמנם מאות
אורחים;
בעולמו של ר'
זימל היה אורח
אחד בלבד...

אבל ר' זימל איננו יודע שובע. "היכן ר' ניסן?" "מדוע ר' זימל כלל לא הבחין שבאתי?" והנה חולף על פניו ר' שעפסיל. הוא אמנם ביוך אותו, אבל כלאחר יד, תוך כדי הילוכו. שמחתו של ר' זימל התפוגגה קמעה.

כעבור דקות ארוכות אחרי שציבור השושבינים נטלו ידיהם לסעודה, נטל ר' זימל את ידיו גם הוא. כמובן, רק לאחר שסוף־סוף הכריע היכן המקום הראוי ביותר עבורו. אבל למזלו, בין נטילה לבציעה, התברר שמקום זה כבר נתפס בידי 'מחוצף' אלמוני...

כך משעה לשעה התפוגגה שמחתו של ר' זימל עוד ועוד. כאן לקחו החתן לרקוד מאוחר מדי ודודיו ואחייניו לא קיפצו ועילו סביבו בשיעור הראוי כדי כיבוד; שם שוב חלף על פניו ר' שעפסיל בלי להאיר לו פנים מחויכות מאוזן לאוזן; ונוסף גם הוא על שוואינו, אחרי שהבין שכלתה עליו הרעה, וברכה אחריתא' כנראה לא תגיע אליו הערבה...

כך חלף לו ערב שלם, שהיה רצוף שמחת-חתן-וכלה, ריקודים סוערים, שיחות רעים ומאור פנים. כולם חגגו, כולם שמחו, כולם העניקו וקיבלו. רק ר' זימל כמעט שלא היה שם. גופו אמנם הסתובב בין האורחים, אך מחשבתו לא זזה אפילו לרגע אחד מאדם אחד בלבד - מעצמו - -

• שאלה • שוב עבר תשעה באב ועדיין אנחנו בגלות, איך מתחזקים?

תשובה: הגאולה נבנית מכל התשעה-באב'ס ביחד. מכל המעברים והקשיים שעברנו, מכולם יחד הולך ונבנה דביקות נפלאה להשם יתברך שלא היה כמוהו, שום דבר אינו הולך לאיבוד ח"ו.

על זה לימדנו רביה"ק: זיך נישט פארלירן! זיך נישט פארלירן! [להתחזק ולעמוד על עמדו ולא לאבד עשתונות], סוף כל סוף נראה שהכול יתהפך לטובה גמורה.

• שאלה • אני הולך להיכנס לשיבה קטנה בעזר ה', מה העצה להצליח בלימוד התורה?

תשובה: ללמוד את כל המשניות על המסכתא שעתידים ללמוד בישיבה בזמן הבא, משניות עם פירוש הרע"ב בהבנה, ועל ידי זה תהיה מונח בנושא ותבין הרבה יותר בקלות בס"ד.

• שאלה • מטבעי אני נמשך לעסוק בפוליטיק והראש שלי שקוע בזה תמיד, איך אפשר לצאת מזה?

תשובה: תחפש לך חבר שרוחק מהעיסוק בזה, ותתחבר אליו ויקיים בך "הולך את חכמים יחכם".

• שאלה • בביהמ"ד בו אני מתפלל פרצה לאחרונה מחלוקת קשה וכמעט שלא שייך לעמוד מן הצד, מה אעשה?

תשובה: תעבור לתקופת מה להתפלל בביהמ"ד אחר, ואח"כ כשתחזור תאמר שאינך יכול לקחת צד ולהתערב, כי אינך מתמצא בכל הפרטים מתחילה.

עבודת התקשרות לצדיקים

משיחה לחבורת בחורים חסידי פשעווארסק - תמוז תשפ"ו

העיקר הוא להתפלל. כבר היו גזירות רבות כאלה בישראל, והם התבטלו ב"ה, עם הזמן הם רואים לבד שזה דבר שלא יוכלו להוציא לפועל אף פעם, והם מתייאשים.

במקום מגוריהם בין הגויים, יש פריצות נוראה בפרט בימי הקיץ.

בענייני קדושה, יהרג ואל יעבור! מסירות נפש ממש. ואח"כ רואים שזה בכלל לא נסיון קשה. כך הוא המציאות. אני יודע את זה שכן הוא במציאות.

השי"ת יזכנו שתהיו כולכם שמחים ומאושרים, שיהיה לכם אהבת התורה ואהבת הבורא, הקב"ה יברך אתכם ותהיו תמיד בריאים ושמחים ותתנהגו במדות טובות בין אדם לחבירו ובין אדם למקום, ותצליחו כל ימיכם.

באתם לעולם הזה, לאחר מאה ועשרים שנה יהיה לכם עם מה לשוב לעולם הבא, ובאלו המעשים טובים שיש לכם כאן, תחיו חיים נצחיים לעולמי עד ולנצח נצחים. חזקו ואמנו.

איך זוכים להתחזק בתורה?

אין דבר גדול בעולם יותר ממצות לימוד תורת משה, אין שמחה יותר גדולה בעולם מזה. עליכם להודות להשי"ת שאתם בנים לה' אלקיכם ממש ממש, הקב"ה אוהב אתכם ושמח בכם. והקב"ה יתן לכם כל הברכות שבעולם בגלל שאתם עוסקים בתורה הקדושה, אשריכם אשריכם.

הריני מברך אתכם מעומק הלב שאתם בעצמכם לא תעזבו לעולם את התורה הקדושה, תמלאו את שנות חייכם עם תורה עם תפילה עם מצוות ומעשים טובים, והקב"ה יברך אתכם שיתמשך ממכם דורות ישרים מבורכים, בנים צדיקים וחסידיים, עוסקים בתורה ובמצוות. אשריכם אשריכם.

הם רוצים לשמוע חיזוק בענין התקשרות לצדיקים.

ההתקשרות לצדיק היא אהבה אל הצדיק.

כשיודעים שיהודי הוא איש כשר, תלמיד חכם, שומר הברית, ועובד את השי"ת, השי"ת אוהב אותו. ובוודאי סגולה היא שאחרים יאהבו אותו. ובזה הזכות זוכים גם ללכת במעשיו.

ולכן יש לחקור היטב אחר כל המדות טובות שיש לו ואחר כל ההנהגות הטובות שלו, כדי ללמוד ממעשיו.

כך הוא המציאות כשיודעים שהאדם הוא עובד ה' בענין מסויים, אוהבים לעשות כמעשיו, וממילא זה מביא קשר אל הצדיק, והעבודות שלו נכנסים גם בתוך המקורבים אליו.

השי"ת יעזור לכם שיהיה לכם מדות טובות ואהבת ישראל, לאהוב כל יהודי, כמו שאדם רוצה שיהיה לו לעצמו טוב. כך צריך שיהיה לחבירו טוב. זהו המצוה הנכונה של 'ואהבת לרעך כמוך', כמו שאתה רוצה שיהיה לך טוב, כך תרצה שיהיה טוב לחבר שלך. זהו מצוה גדולה ומופלגת. ובזכות זה זוכים לבנים תלמידי חכמים שומרי הברית, כיון שאתה שמח בעבודתו של עובד ה', המתנה היא שגם הילדים שלך יהיו אנשים כשרים.

וכן יהי רצון, תהיו תמיד שמחים ומאושרים, ותמיד יהיה לכם פרנסה בשפע רב, ותזכו להוליד הרבה בנים והם יהיו שומרי הברית ומתמידים בלימוד התורה, ויהיו דבוקים בהשי"ת תמיד. וזה טובה גם להורים בעוה"ז ובעוה"ב לעולמי עד ולנצח נצחים.

הם גרים באנטווערפן, הגויים שם רוצים לגזור ח"ו לאסור את מצות ברית-מילה, במה צריכים להתחזק בשעה מול גזירה שכזו?

השמר לך פן תשכח

בכתר שם טוב (הוספות) מובא, שעיקר החסרון של האדם היא השכחה, והוא, דלכל יהודי, יהיה מי שיהיה, יש זמנים או שהיו לו עיתים וזמנים כאלו בהם חש קירבה מיוחדת או געגועים אמיתיים אליו יתברך, והאמין בו כראוי, ואם היה ממשיך אותם בקביעות אזי אשרי לו, והוא עוד היה עולה מעלה מעלה. אלא שעיקר החסרון הוא שכחה.

כי ענין השכחה מקורו מחלק הסט"א. ומביא שם מהסמ"ג בהקדמה לחיבורו הגדול על תרי"ג מצוות: כשהגעתי להשלים הלאוין אקרא בחלום במראות הלילה: הנה שכחת העיקר 'השמר לך פן תשכח' ע"כ. כלומר שלא מנה בין הלאוין את המצוה 'השמר לך פן תשכח את ה' אלוהיך' (דברים ה, יא). ובגלל החלום הנורא הזה הוסיף אותו במנין הלאוין (והוצרך להוציא מהמנין לאו אחד במקומו). והבעש"ט בהביאו את הגילוי של חלומי של הסמ"ג "שנגלה אליו האלקים בחלום" (כתר שם טוב בהוספות סק"ה) מוסיף לדבר בצורת השכחה, וכותב שם שכל מה שנשכח האדם, ואינו מתמיד בקרבת האלקים, הכל בא בכח השכחה...

כי העולם נקרא 'עולם', כי הוא מלא בהעלמה גדולה, וכח הסט"א פועל בחוץ, והפסוק 'ואנכי הסתר אסתיר' פועל מאד בעולם, ויש רק עצה אחת והיא 'חדשים לבקרים רבה אמונתך', דהיינו לעורר תמיד את האמונה הקדושה ומתוך התחדשות, ובפרט בדורנו אשר מצבי הרוח של האדם מתחלפים כל כך הרבה, בלי גבול. והעצה אחת היא לדבר מאמונה (רעדן פון אמונה... רעדן פון אמונה...) זוהי האמונה, לדבר ממנה תמיד... וכמו שכתב רביה"ק (לקי"מ מד תניינא) על הפסוק 'אודיע אמונתך בפי' - כשאתה מדבר מאמונה יש לך אמונה... כי כל האדם וחיותו הוא - רק אמונה.

(יומם, ח"י תשרי תשפ"ג)

מה ה' אלקיך שואל מעמך

מן הראוי לקבל ע"ע באופן מיוחד לשפר ענייני, אשר אולי ממנו תצמח ישועתנו. הנה בעבודת בוראנו ית"ש קיימת עבודה רבה וגדולה מאד, רצויה לפני המקום ב"ה וגורמת לו נז"ר גדול, ויש בה גם כוח סגולי נפלא מאד לאהבת ה' וליראתו, והיא אמירת מאה הברכות בכוונה, ועל אף גודל מעלתה, בקל יכולים לקיימה, עד שהגמרא עצמה מעידה כי דבר קל הוא, ולמדה זאת מפסוק מפורש מן התורה.

כי הנה א' בגמ' במנחות (מג ע"ב): רבי מאיר אומר, חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום, שנאמר 'ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך'. וברשי"י שם: 'מה ה' אלקיך - קרי ביה 'מאה'. ועל דברי רשי"י אלו כתבו המפרשים (המהרש"א הקרן-אורה והבן-איש-חי ועוד) שבוה כיון רשי"י לתרץ מה שהקשו בברכות 'אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא' (ולא תרצו אלא כלפי משה רבינו), וכאן מתורץ לכולי עלמא, כי אמירת ברכות המרומז ב'מה' היא אכן מילתא זוטרתא לכל.

כלומר, התורה מייצעת לנו עצה טובה וקלה שכמעט ואין קלה ממנה; שנברך בכל יום מאה ברכות במתינות ובכוונה. ועל ידה נזכה לאהבת ה' ויראת ה' והוא יסוד גדול לכל היהדות כולה.

(אוסף אמרים קדושה וטהרה - מאמר ח')

מילתא זוטרתא

טובתם שהשפיע להם [היו אוכלים ושותים, לובשים מלבושיהם, רואים בעיניהם ושומעים באזניהם כראוי, קמים בבוקר, וחוש הדיבור הראיה והשמיעה כולם כתיקונם, הולכים לבית תלמודם והתשב"ר לחדרים, ושבים הביתה לשלום; היכן הברכות וההודאות על כל הטובות הללו, היכן ה'פוקח עורים', היכן ה'מלביש ערומים', האִךְ אומרים אותם, באיזו כונה ובאיזו מידה של הכרת הטוב] על-כן היו מתים מעונש זה. לכן עמד ותיקן להם מאה ברכות שיברכו בכל יום, ומאז פסקו למות, ע"כ...

געוואלד! איך אנו מברכים את הברכות

געוואלד! איך אנו מברכים את הברכות; חוטפים ובוזעים אותם ברגע כמימריה, ויתכן שבאופן כזה גרוע מלא לברך כלל. וידי המקטרגים מלאים עבודה; כי היכן התודה? אוואו איז דער דאנק? - מדוע מתעלמים מהודאה להשי"ת על כל הטובות שמשפיע עלינו בשתי ידים? כל ביתך וכל אשר לך מלאים בהשגחה פרטית, כל האברים שלמים ב"ה, העינים רואות, האזניים שומעות, וחיים טוב על האדמה אשר נתן לנו ה', ומדוע כהו עינינו מראות וטחו אוננו משמוע, והרי ברכות והודאות להשי"ת הם המקור להשפעת חיים ממקור החיים, וכבר הוכחנו מהזה"ק, דברכאן דברך בר-נש לקב"ה - ממשיכין חיין ממקורא דחיי לשמיה דקב"ה...

רבתי! המדובר הוא אמנם בדבר קל, אבל אוצר גדול לאין שיעור טמון בו, והיא עצה מדוד מלך ישראל. וזה הצלת נפשות ממש, בפרט בזמננו הנוכחי שמאורעות קשים וחללים רבים פגעו בנו, ובעיקר אצל היהודים הנאמנים לדבר ה', הנה זה בסמוך היו אצלי בני זוג אשר חשך עליהם עולמם, כי בביתם תאומים קטנים ושניהם נפגעו במחלה הנוראה רח"ל. ולאחרונה אמר לי יהודי ששמע מרופא נכרי ידוע שאמר לו: הרי עם ישראל הוא עם הנבחר, מכל-שכן יהודים יראים שומרי מצוות, מדוע איפוא השי"ת מעניש אותם כל כך, כי לדאבון הלב המחלה הקשה פוגעת ביותר ביהודים ובערליכע אידן באופן מיוחד, ה' ישמרנו ויצילנו. אכן כשנכנסתי לבית החולים 'הדסה' רואים שם ריבוי של ערליכע אידן ה' ירחם.

כלומר, השי"ת מדבר אלינו, שומרי מצוותיו, באופן מיוחד, מה הוא רוצה מעמנו - אין אתנו ידוע עד מה ולמה, אבל יש לנו מאמר חז"ל מפורש, עצה נפלאה מדוד המלך ע"ה, שיש בכוחה להסיר חרון אף ה' מישראל ולהמתיק מאד הדינים, והיא העצה של אמירת מאה ברכות בכוונה ובקול מדי יום ביומו.

"וברכות רבות תקנו חכמים דרך שבח והודיה ודרך בקשה - כדי לזכור את הבורא תמיד" - כל ירידתנו לעוה"ז הוא כדי לזכור את השי"ת תמיד גם בעולם הזה, היינו לקשר את העולם הזה עם השי"ת...

לכן אמרו חז"ל (ברכות לה): "כל הנהנה מן העוה"ז בלא ברכה וכו' חבר הוא לאיש משחית", כי היא השחתה גמורה ממש, כי הוא משחית גם את העולמות הרוחניים ומונע מהם שפע של גילוי אלקות, וגם את העולם הזה הגשמי הוא מפסיד מהשפעות מבורכות, והרי הוא 'איש משחית' ממש, מפסיד את עצמו ומפסיד את אחרים...

” געוואלד! איך אנו מברכים את הברכות; חוטפים ובוזעים אותם ברגע כמימריה, ויתכן שבאופן כזה גרוע מלא לברך כלל. ידי המקטרגים מלאים עבודה; כי היכן התודה? אוואו איז דער דאנק?!

לעובדא למעשה; על ההורים המלמדים והמחנכים והמדריכים מוטלת החובה והזכות להחדיר בלב התלמידים לסלק את הבושה, מעשה היצר, ללמוד לחנכם ולהדריכם לברך את הברכות מילה במילה, בקול ובכוונה, בשפה ברורה ובנעימה...

עוד כמה דקות...

הקב"ה מתחנן אלינו: "מה ה' שואל מעמך" (שעולה על מאה ברכות), מה ה' שואל, כמה קלה היא הברכה, והלשון "מה" אומרים המפרשים היא מלשון קל ונוח, כמו שבארנו שהגמרא עצמה מגדירה זאת כ'מילתא זוטרתא', ומדוע לא נשקיע כמה רגעים ספורים נוספים בכל יום למלא רצון בוראנו ית"ש.

בטור (סימן מו) איתא: תניא היה רבי מאיר אומר, מאה ברכות חייב אדם לברך בכל יום וכו' והשיב רב גוראני גאון וריש מתיבתא דמתא מחסיא: דוד המלך ע"ה תיקן מאה ברכות, הוי, כי בכל יום היו מתים ק' נפשות מישראל, ולא היו יודעים על מה היו מתים עד שחקר והבין ברות הקודש ותקן להם לישראל ק' ברכות.

ובלבוש כתב על דברי הטור: 'עד שחקר והבין ברות הקודש' - שסיבת המגיפה היתה מפני שלא היו משבחים ומברכים כראוי לה' על כל

איך נראה האדם ללא דעת

הבה ונתבונן, כאשר האדם מברך, למשל, 'ברוך אתה ה' חונן הדעת', שמברך להקב"ה שחנן בו דעת, הרי הוא שבח עצום ונפלא, כי אם חלילה נפגם הדעת בכהוא זה רח"ל, הרי הוא יורד עד דיוטא התחתונה, והוא נעשה גרוע אפילו מבעל חי ח"ו.

וכשמברכים "מברך השנים" מביעים תודה עמוקה להשי"ת שברא קיץ וחורף וכל עונות השנה, ובחכמה נפלאה ברא בכל זמן ועונה של השנה גומאות של פירות מפירות שונים, מכל המינים והטעמים, השונים זה מזה במראה טעם וריח, וכן עמקים עטפו בר, עשב וירק זמרת הארץ, והכל נברא במוצא פיו יתברך שמו, מינים ממינים שונים, פלאי פלאים בשפע רב לאין מספר, להחיות בהם נפש כל חי, ואנו מצוים ועומדים להודות לו על כל אלה בחי' ברכאן דצלואתא, שלוש פעמים ביום, ובברכות הנהנין והמנעות, והמה מאה הברכות אותם נצטוינו לברך מדי יום ביומו, לטוב לנו לעד.

אי לכך ההמנעות מלהודות להשי"ת על השפעותיו יש בה ח"ו קטרוג גדול, על שאינו מכיר בטובתו של הקב"ה שברא ועשה כל זאת להחיות בהם בני אדם...

מי הוציא את הלחם הנפלא הזה מהרפש

כמו כן בברכות הנהנין כגון 'המוציא לחם מן הארץ', וכי היכן היה הלחם טרם הובא לפניך על השולחן, הוא היה שקוע בבזך וברקב, והרי זו תחיית המתים ממש, והקב"ה מגישו לפניך בדרך כבוד, לא בדרך בזיון, כאשר לא נשאר מאומה מכל העבר בהיותו באדמה הבוצית. תן שבח והודאה להשי"ת על הלחם שנתן לך בנתינה יפה ע"י בחינה של תחיית המתים ממש, ובזה אתה ממליך את הקב"ה על הלחם היוצא מן הארץ וכיו"ב בשאר ברכות הנהנין. וכאשר מקשרים את השי"ת עם הבריאה, עי"ז מסירים את כל המסכים המבדילים, וממילא יורד שפע של ברכה והצלחה בלי מונע. כי צריך לדעת שהמסכים המבדילים הם הכפירות והאפיקורסות המלבישים הכל בטבע. וכאשר עומדים בעולם הזה ומכירים שהכל מכוחו ית' ולא מדרך הטבע, וכי גם הטבע הוא מכוחו ית', ומברכים ומודים להשי"ת על השפעותיו הגשמיות, עולה נחת-רוח גדול לפני ית', וזה שובר את כל המסכים המבדילים, ונמשך שפע רב מאד בלי גבול, יתן ויחזור ויתן. וגם הוה"ק מפליג מאד בשפע הרב שהברכה משפיעה בכל העולמות.

גם הרמב"ם כותב בהלכות ברכות (פ"א ה"ג):

שפע בכל העולמות

ב"ה סדר פקודי שנת השמיטה תשל"ג ירושלים עיה"ק ת"ו בב"א

מה ששאלת מענין מדת המלכות. הנה כשאתה מונה מלמעלה למטה היא תחתונה מכולם, אמנם מלמטה למעלה היא הראשונה, וזה השער לה'. כי כל השגות אלוקות שמאיר בעוה"ז, הכל הוא ע"י ספי' מלכות, וכן כל הבריאה של עולם העשיה. כל הרקיעים והכוכבים והמזלות, הם בריאה נוראה ונפלאה המראה שיש בורא ומנהיג לבירה, ואם היינו מסירים מאתנו את העוונות והחושי, היינו מתפללים מאימת הבורא שברא ומנהיג את כל זה בחכמה נפלאה עד אין קץ - כל זה הוא משפע שמשפיע הקב"ה ממדת המלכות. ורבה"ק בלק"מ ובשיה"ן אומר שכל הגשמות של עולם העשיה, נשפעת מספירת המלכות, ועי"ז מראה שיש בורא ומלך, כי השפעתו היא ממדת המלכות. כמו כן כל השגות של הצדיקים בעוה"ז, הכל ממדת מלכות, ואפילו אם משיגים השגות יותר עליונות גם אלו מתלבשים בבחי' מלכות [...].

ולכן המעשה הא' בסיפורי מעשיות מתחיל רבינו הק' עם הששה בנים, שזה מרמז על חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד כידוע, ורבינו לא מספר שום דבר מהם, אלא כל הסיפור סובב והולך על בת המלך בלבד. כי עיקר החשיבות שיש להשי"ת, הוא ע"י תיקון המלכות, שע"י יושלמו כל העולמות בתכלית השלמות. וזה פירוש מה שמביא רבינו בתחילת המעשה שהבת היתה חשובה לפניו ואהובה לפניו [...].

ובקיצור, שהשי"ת הוא למעלה ממדת מלך, אלא מכיון שאנו קטנים מאד, לכן תיאר את עצמו כלפינו בבחי' מלך, כדי שנוכל לדעת מאתו ע"י בחינה זו, וזה עיקר החשיבות לפניו.

אם תשלח לי המכתבים ע"י צילום אשמח מאד, כי מכיון שהעולם הוא העלמה, חשוב מאד שנשאר רשום בבחי' "כתוב זאת זכרון", שע"י הכתיבה נשאר הדבר זכור [...].

יעקב מאיר בן ח' דינה שטער

אגרתך הגיעני זה מקרוב. אני שמח מאד על שיבה אל התורה של ... והשי"ת יעזור שיהי בקיום, ועל זה אתה צריך להתפלל, כי העולם הזה נקרא עולם מלשון 'העלמה', שלפעמים יש לו להאדם התעוררות כזאת אליו יתברך שאם הי' חי כל ימיו עם לב כזה הי' צדיק וכשר, אלא עיקר הנסיון הוא שאחר כך מסלקין מאתו התעוררות והוא צריך להמשיך את ההנהגה הכשרה בתמימות אפילו בלי התעוררות, וזה חשוב מאד וגורם נחת רוח למעלה קי"ו.

כי עיקר הנחת רוח עולה למעלה ע"י שבשר ודם בעולם ההסתר הזה ממליך אותו, זה חשוב מאד, כי מלאכים ושרפים שממליכים אותו ומיחדים אותו יש להשי"ת הרבה עד אין סוף, אך מכיון שאין להם בחירה, כי הרי הכל גלוי לפניהם, כל אחד לפי דרגתו, לכן אין זה עיקר כוונת הבריאה, אלא ע"י עבודת הבשר ודם.

ויש פתגם על מה שאמרו חז"ל "אין שמחה אלא בבשר", היינו שאין שמחה עולה למעלה אלא ע"י שבשר ודם ממליך אותו יתברך, זה מעורר ונותן שפע לכל העולמות.

ומובא משל מהבעש"ט זי"ע, שאחד נכנס לקנות יין, מושיט לו בעל החנות כוס קטן עם יין מתוק וטוב, ולאחר ששותה אותו אומר לבעל החנות, תן לי עוד, ובעל החנות משיבו, תשלם ואתן לך עוד. כן מומינים להאדם מלמעלה, אפילו שהוא רחוק, התעוררות בחנם, אפילו אם עוד לא זכה לכך לפי מעשיו, כי הלא צריכים מקודם להראותו משהו משוב הנצחי, ואח"כ מסלקין מאתו התעוררות ואומרים לו עכשיו תתחזק מעצמך ועבוד אותו אפילו בלא התעוררות, כדי שתהי' ראוי באמת לחיות הנצחי הזה. וזה בחי' התשלום הנזכר בהמשל, והבן...

סיפורים ולקחיהם
מאת מו"ר שליט"א

נפשות
חסידי

ניצוץ קודש ממאמרי
ומכתבי מורינו שליט"א

ניצוץ
אחד!

"זונעניו, אוואו גייסטו!" - בני-יקירי לאן אתה הולך?!"

הרה"ק מבארדיטשוב ששמע את הקול של האם המבוהלת 'בני לאן אתה הולך' נתעורר מאד ופרץ בבכי ואמר: צריכים לדעת שמלמעלה כביכול קוראים לכל יהודי ויהודי: לאן אתה הולך? אוואו גייסטו?

כי אנו בני תמותה השוהים כאן בעולם לזמן קצוב, ויכולים לקנות חיים נצחיים, ואפשר להיות שותף להקב"ה במעשה בראשית. ולעומת זאת ועלולים חלילה לעשות כאן חורבנות כאלו שאין לתאר ולשער. ועל זה שואלים את האדם "לאן אתה הולך?"

הרה"ח רבי אלי' חיים רוזין זצ"ל היה מספר סיפור נורא, שככל הנראה שמע אותו מאנשים מהדור הקודם. והיא, בשכונתו של הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע נתקף נער אחד מבני קהילת היהודים בטירוף הדעת, ורוח תזזית אחזה בו, הוא החל לצעוק ולהתחנן שהוא רוצה לברוח אל הגויים וערלי העיירה.

טירוף זה נמשך אצלו, עד כדי כך שאמו נאלצה להשגיח עליו עשרים וארבע שעות ביממה שלא יעשה טירוף זה. לבסוף הצליח להתנתק מידיה של אמו וברח כל עוד נפשו בו אל בתי הגויים.

אמו שחזתה במעשהו הנורא, עמדה מרחוק ובדמעות על לחייה צעקה:

בני בני!
לאן אתה
הולך?

איתא
שעיקר
הנחמה
תהיה
לעתיד לבא
כשיתגלה
שכל הגלות
היה ההכנה
לגאולה